

BETROUWBAAR NIEUWS IN DE TWEDE WERELDOORLOG

Illegale bladen in Muiderberg, Muiden, Naarden en Bussum (deel 2)

In deel I van dit artikel, dat vorige week in dit nieuwsblad verscheen, beschreef ik zes illegale bladen die in onze contreien verschenen. In dit deel staan de overige bladen genoemd die vanaf september 1944 verschenen.

De vrije bussummer

De Vrije Bussummer verscheen in het najaar van 1944 in Bussum, Naarden en omstreken in een oplage van 500. Een voorloper was 'Buitenlandsch overzicht van het Parool'. Het bevatte in het begin alleen door Het Parool te Amsterdam aan plaatselijke vertegenwoordigers verstrekt nieuws, maar later ook zelfstandig vergaard nieuws. De verzending geschiedde om de Duitsers te misleiden meestal niet vanuit Bussum en later, om portokosten uit te sparen, in diensten-

veloppen die een eigen drukkerij vervaardigd had. De uitgave werd omstreeks Kerstmis 1944 beëindigd omdat het groepje uit elkaar geraakte.

Het Parool; speciaal bulletin naarden-bussum.

De 20-jarige Hugo Floris Ruys, een van de vroegste Parool-medewerkers, zette in september 1944 deze speciale editie voor Naarden-Bussum op. Door een ongelukkig toeval raakte hij op 12 januari 1945 in handen van de vijand. Zijn ouders werden ook opgepakt. Op 7 maart werd Hugo als represaille voor de aanslag op Rauter gefusilleerd. Zijn vader overleed 5 april 1945 in het kamp Neuengamme. Zijn moeder kwam vrij. De uitgave van het Parool werd na zijn arrestatie twee maanden onderbroken en medio maart 1945 voort-

■ N.V.S van dinsdag 20 februari 1945.

gezet. Zijn broer Herman was op 5 maart 1943 in de duinen van Bloemendaal gefusilleerd. De Ruysstraat in Bussum-Zuid is naar deze drie leden van het gezin vernoemd.

Stemmen uit Londen / b.b.c. / neerland's vrijheidsstrijd (n.v.s.)

Na de slag om Arnhem begonnen J. H. Kreyenbroek, mej. E. der Kinderen, S.A.C. Dudok van Heel en jhr. E. van Lennep in Bussum aan de uitgave van een nieuwsblad 'Stemmen uit Londen' (oplage: 500 tot 1500). Op 5 januari 1945 werd de uitgave gecombineerd met het stencil 'B.B.C.'. Wegens de moeilijkheden, veroorzaakt door de verscherpte activiteit van de Duitsers, werd 'B.B.C.' vanaf 6 januari 1945 gecombineerd met 'Stemmen uit Londen'. Op 9 februari 1945 werd de titel gewijzigd in 'Neerland's Vrijheidsstrijd' (N. V. S.). De oplage lag tussen de 1500 en 2500.

De keten (hasjalsjèeleth)

'De Keten' was van maart tot mei 1945 een periodiek voor ondergedoken joden in Nederland. De oplage was 300 stuks. Het blad stelde zich ten doel het contact tussen ondergedoken joden tot stand te brengen. De uitgever was Sam van Gelder te Bussum; medewerkers Biny Patto, Isaac Dasberg, Sam Hamburger, David Goudsmit, Hans Keilson en Sam van Perlstein.

De gooise koerier

In oktober 1944 werd aan N.G. Vlot door de Binnenlandse Strijdkrachten opgedragen de dagelijks verschijnende illegale nieuwsbladen in het Gooi te coördineren om aldus de een-

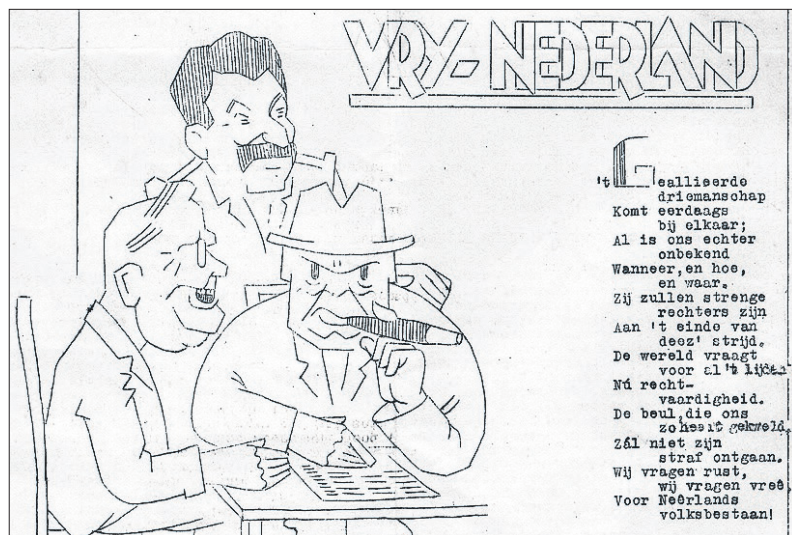

dracht van de illegaliteit te demonstren. Dat werd De Gooise Koerier, het dagelijks nieuwsorgaan van het Oranje-Bulletin voor Hilversum en omgeving. De oplage was 3000 tot circa 5000. Na de bevrijding werd de uitgave opgenomen in de combinatie Gooise Klanken.

Bron:

Historische Kring Bussum en 'De Ondergrondse Pers 1940 - 1945'. Veen Uitgevers 1989. http://publications.niod.knaw.nl/publications/WinkelDeVries_OndergrondsePers_1940-1945.pdf

Klaas Oosterom

■ Vrij Nederland bulletin van 28 maart 1945.

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET STREEKARCHIEF

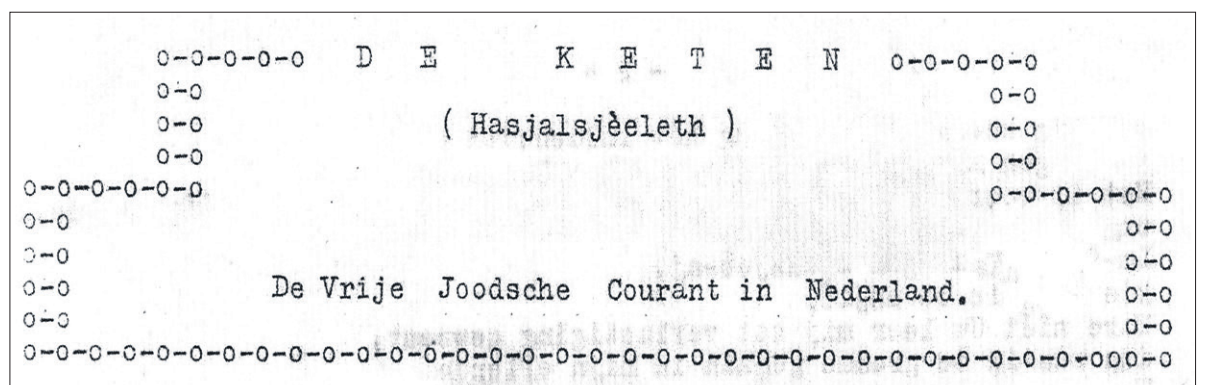
www.gooienvechthistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden

Dorstlessers voor mens en dier

In de jaren 60 runde kioskhouder Jan Kooy dit stalletje aan de Amersfoortsestraatweg (vlakbij restaurant De Gooische Boer) in Bussum. Je kon er koffie en thee krijgen, limonade en kleine versnaperingen. Naast het stalletje stond een drinkfontein voor honden, paarden en vogels. Dergelijke drinkbakken voor dieren sierden vanaf 1900 op veel plaatsen in ons land het straatbeeld.

FOTO EN TEKST: GEMEENTEARCHIEF GOOISE MEREN

■ De kop van De Keten.